

Komorbidní mentální anorexie a obsedantně kompulzivní porucha v adolescenci – kazuistika

MUDr. Barbora Pilátová, MUDr. Kryštof Kantor, Ph.D., doc. PhDr. Jana Kocourková

Dětská psychiatrická klinika 2. LF UK a FN Motol, Praha

Mentální anorexie a obsedantně kompulzivní porucha (OCD) patří mezi duševní poruchy, které často vznikají v období dospívání. Tyto potíže jeví některé společné rysy a mohou se vyskytovat souběžně, což může být komplikací jak v diagnostice, tak v léčbě obou poruch. Adolescence je specifické období života, které je i při odhlédnutí od patologie spojeno s rychlými změnami psychického stavu. V kazuistice dospívající dívky poukazujeme na fenomenologický překryv symptomatologie mezi těmito dvěma komorbidními poruchami a na fakt, že správné rozlišení příčin pozorovaného chování může hrát velkou roli v diagnostice a také správné léčbě.

Klíčová slova: obsedantně kompulzivní porucha, mentální anorexie, komorbidita, adolescence, diferenciální diagnóza.

Comorbid anorexia nervosa and obsessive-compulsive disorder in adolescence – a case report

Anorexia nervosa and obsessive-compulsive disorder (OCD) are mental disorders that often develop during adolescence. These conditions share some common features and can occur simultaneously, which can lead to complications in the diagnosis and treatment of both disorders. Adolescence is a specific period of life that is associated with rapid changes in psychological status, even in the absence of pathology. In the case study of an adolescent girl, we highlight the phenomenological overlap in symptomatology between these two comorbid disorders and the fact that correct differentiation of the causes of the observed behaviours can play an important role in both diagnosis and treatment.

Key words: obsessive-compulsive disorder, anorexia nervosa, comorbidity, adolescence, differential diagnosis.

Úvod

Adolescence je kritickým a dynamickým obdobím doprovázeným rozsáhlými fyzickými, emocionálními a kognitivními změnami, kdy se jedinec musí vyrovnat s tělesnými změnami a s hledáním vlastní identity. Během přechodu z dětství do dospělosti se mohou objevit různé psychické potíže, jejichž příznaky a projevy se mohou překrývat a vlivem vývojové dynamiky měnit v čase. Cílem článku je upozornění na nezřídka se vyskytující komorbiditu mentální anorexie a obsedantně kompulzivní poruchy, demonstrované pomocí

kazuistiky, popisující vývoj dívky sledované mezi 14.–18. rokem věku.

Základní srovnání obou poruch

OCD je charakterizováno obsesemi, kompulzemi, nebo jejich kombinací. Obsese se dají popsat jako ego-dystonní opakující se a znepokojující myšlenky nebo obrazy, které jsou obvykle doprovázeny kompulzivním jednáním, které se pacient cítí být nucen vykonávat. Jedním z kritérií pro diagnostiku OCD v DSM-5 je, že obsese a nutkavé jednání by se neměly týkat jídla nebo tělesných proporcí. V případě, že obsese

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: Psychiatr. praxi. 2025;26(2):123-126

<https://doi.org/10.36290/psy.2025.021>

Článek přijat redakcí: 9. 4. 2025

Článek přijat k tisku: 21. 5. 2025

MUDr. Barbora Pilátová

Barbora.Pilatova@fnmotol.cz